

Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo; za celo leto 3 krome, za pol in četrť leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštmine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe seprodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravitelstvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števe 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 9.

V Ptuj v nedeljo dne 28. februarja 1909.

X. letnik.

Koledar

Nekaj iztisov letošnjega „Stajercovega“ kmetijskega koledarja imamo še na razpolago. Kdor bi si ga torej želel, naj nam to hitro naznani. Naš koledar je tako priljubljen, da so vsi z njim zadovoljni.

Na delo!

Volitve za koroški deželni zbor se bodo vršile meseca marca. V kratkem pa se bodo razpisale tudi volitve za štajerski deželni zbor, ki se bodo vršile bržkone koncom maja odnosno v prvi polovici junija meseca.

Treba se tedaj malo pomeniti o tej zadevi. Naprej povemo že, da se nam ne gre zato, da bi na tem mestu hvalili lastno svojo malho. Mi tudi ne bomo zapadli v staro napako, da bi pohlevnim volilcem vse mogoče in nemogoče obljubovali. Take obljube so vedno le pesek v oči, kajti v politiki se sploh ne more ničesar obljubiti, posebno pa še v naši avstrijski politiki ne. Kdor torej v politiki kaj obljubuje, ta je skoraj vedno ali nevednež ali pa — lažnik.

Žalibog da se je ravno v slovenskih krajih laž v politiki tako močno razširila in udomačila. Opozarjamo le na naravnost neverjetne laži, s katerimi so prvaki raznih strank pri zadnjih državnoborskih volitvah nastopali. O naprednjakih se je govorilo približno tako kakor o hudobnem duhu, prvaki kandidati pa so bili sami angelji, sami modrijani, sami poštenjaki in svetniki že na tem svetu. Marsikatero teh laži smo že takrat odkrili. Povedali smo tudi že naprej, da bodo ti prvaki kandidati postali vse drugačni, kadar se jih izvoli za poslance. In skoraj se nam zdi, da smo uganili do zadnje pičice. Naši vbogi volilci vedo to vse sami prav dobro...

Res je, da se je treba pri vsakem kandidatu, najsi bode potem za deželni ali za državni zbor, ozirati na njegove osebne lastnosti. Kajti poslanec, kateremu je dal Bog mesto možgan le rezanice v glavo, — ali pa poslanec, ki nima značaja ter kateremu je poštenje deveta briga, — tak poslanec ne more biti za nas. Tudi zahtevamo smelo od svojega poslanca, da razume hrepenenje in težnje našega stanu, da ima zanje srce in potrebno znanje. Najvažnejše pa je vprašanje, na kateri program kandidira in kateri stranki pripada poslanec.

V tem oziru imamo na Slovenskem dvoje merodajnih strank. Omenimo naj najprve „narodno“ ali „liberalno“ stranko. Na Koroškem se ta doslej še ni mogla mnogo razviti, ker jo Brejci, Podgorci, Grafenauerji in Einspielerji ne pustijo do sape. Na Štajerskem pa so si liberalci v „narodni stranki“ vstvarili taborišče, s katerim hočejo zmagovati. Mi na zmago teh prvakiš liberalcev ne moremo verjeti. In našega mnenja so tudi drugi ljudje. Tako smo čitali pred kratkem v ljubljanskem „Slovencu“ vest, da bode „narodna stranka“ s svojim „Narodnim

listom“ in s svojim „Narodnim dnevnikom“ kmalu konkurz napovedala. Ta politični konkurz bi nas v resnici prav nič ne presenetil. Kajti „narodna stranka“ je bila v kratkem času svojega obstoja vzor neznačajnosti, mladosti in polovičarstva. Vsa politika „narodne stranke“ nam kaže prav jasno, da jo vodi ponesrečeni pesnik in večni študent Lojze Spindler. Stranka, ki menja svoje nazore hitreje, nego njeni voditelji spodnje hlače, nima obstoja. V začetku je imelo lahkoverno naše ljudstvo do te kričave male strančice nekaj zaupanja, ali zdaj vidi že najbolj zagrizeni „narodnjak“, da je vsa politika tega nesrečnega celjskega konzorcija le — narodnostna gonja. In v to gonjo se naše ljudstvo ne da več zapeljavati.

Druga stranka je klerikalna, ki se sicer po navadi drugo ime priklada. Ali vrana ostane vrana, pa če jo prav rumeno pobarvaš. Primanjkuje nam prostora, da bi še enkrat vse ponavljali, kar se tiče klerikalstva. Dokler bode glavno strmljenje klerikalizma, da izrablja sveto vero v svrhu politične nadvlade, toliko časa ostanemo tudi pri svojem prepričanju: da je klerikalizem velikanska rak-rana na truplu našega ljudstva.

Te dve stranki se sicer navidezno nasprotujeta, ali v enem sta si ednaki: v panslavizmu. Ravno sedanjí resni trenutki, ki nam prinesejo lahko vsak dan krvavo vojsko, so dokazali vse veleizdajalske nazore prvakov obeh strank. Zdaj se pač več ne čudimo, da sedijo med prvakišimi voditelji možje, ki so že mesece dolgo zaradi veleizdajalstva v preiskovalnem zaporu sedeli. Prvaki so zdaj dokazali, da jim ni nič za avstrijsko domovino, pač pa mnogo za Srbijo.

Te stranke stopajo zdaj v volilni boj za deželni zbor. Delali se bodo ti ljudje zdaj za najboljšo prijatelje ljudstva in cesarja. Mi pa pribijemo še enkrat ta-le dejstva:

1. Prvaki hočejo Avstrijo razbiti in se družijo zato z njenimi največjimi sovražniki.
2. Prvacom se ne gre za ljudstvo, marveč edino za narodnostno gonjo.
3. Prvacom sta vera in narodnost edino sredstva v politiki, s katerimi hočejo doseči svoje preje označene cilje.

Teh trditve nam ne more noben prvakiš list ovreči. Mi pa smo na stališču, da je glavna naloga poštenega poslanca — gospodarsko delo. Bogati narodi naj se borijo za te ali one politične vzore. Slovenci pa so revni, so pravi berači, in zato je prva njih dolžnost, da si izboljšajo gospodarski položaj.

Pri nas je pamet vodnica, pri prvakiših pa fanatična zaslepenost. Zato, naprednjaki, na delo, na delo...

Politični pregled. Vojska ?!

Zadnje dni so se razmere med Avstro-Ogrsko in Srbijo znatno poslabšale. Vse

je že prepričanja, da mora priti do vojske. Odkar je izvršila naša država aneksijo Boznije in Hercegovine, pripravlja se mala Srbija očitno na vojno. Izzivanje vplivnejših oseb na Srbskem, kakor zlasti mladega prestolonaslednika Jurčka in vojnega ministra Živkoviča, je postalo vedno bolj predržno. Temhuješe je bilo to izzivanje, ker je srbska vlada kar javno oboževala svojo armado z ozirom na vojsko z našo državo. To se seveda nobena velevlast ne more pustiti dopasti. Vsled tega je končno tudi avstrijski vladi počila potrpežljivost in zahtevala je od Srbije pojasnila. Velevlasti so se doslej večinoma izjavile za avstrijsko stališče in smatrajo srbsko izzivanje za napačno. Da pokaže še enkrat, da nam ni za vojno in da hočemo mir obdržati, zahtevala je naša vlada, da naj evropske velevlasti vplivajo na Belgrad in zahtevajo tam konec izzivanja in oboževanja. Pri temu je nakrat Rusija spremenila svoje stališče. Medtem, ko je imel ruski zunanji minister doslej popolnoma ednake nazore nego ostala evropska diplomacija, spremenil jih je zdaj naenkrat. Rusija zahteva zdaj, da vplivajo velevlasti tudi na Dunaju; to se pa pravi, da se Rusija ne strinja z avstro-ogrsko politiko. Tako stojimo torej pred odločilnimi dogodki. V teh bojih imamo samo enega popolnoma zanesljivega in zvestega pristaša in to je Nemčija. Vsak dan pa nas zamore presenečiti vest o mobilizaciji. Govori se celo, da je mobilizacija deloma že izvršena odnosno sklenjena. V naslednjem zadnja glavna poročila:

Dunaj: Vlada objavlja sledeči ostri oklic: Stališče naše politike napram srbski hujskariji, namreč želja, da se ohrani mir in potrpežljivost do skrajne meje, se je predurgačilo. To je dejstvo, ki je Evropi znano. Od srbske politike do bozanskega vprašanja ne vodi nobena pot in noben most. Vkljub temu je pričela Srbija oboževati. K temu pridejo še izrazi visokih oseb (prestolonaslednika), najvplivnejših politikov in časopisov v Belgradu. Nobenega dvomani, kaj da hoče Srbija. Srbija zahteva del Boznije, da bi potem polagoma vse dobila. Vse njeno orožje je naperjeno proti nam. Iz te srbske politike bomo mi izvajali konsekvence.

Belgrad. Tu se je ustanovilo novo ministerstvo, kateremu predseduje napredni Novakovič in v katerem so vse stranke zastopane. Nova vlada je Rusiji zelo prijazna. Zunanji minister je Milovanovič, ki je napetega razmerja med Avstrijo in Srbijo največ kriv. Vojni minister ostane Živkovič, ki je glavni vodja stranke vojske. Nova srbska vlada se smatra v splošnem za vojni kabinet.

Borovnice pri Ljubljani. Že dalje časa se klatijo po Kranjskem srbski špijoni. Ker so se pokazali tudi ob velikem viaduktu na progi južne železnice v Borovnicah, postala je nevarnost, da hočejo ta viadukt v zrak spustiti. Zato se je te dni viadukt vojaško zastražil. Dva oddelka infanterijskega polka števe 27 sta prevzela stražo. Čuje se tudi, da je karavanska železnica vojaško zastražena.

Berlin. Nemčija se je postavila popolnoma